

*Plan for overgang
mellom barnehage og skole*

Steinerskolen Gjøvik-Toten

Fra en god avslutning i barnehagen til en trygg skolehverdag

Barnehagekapitelet er snart over, og en ny skolehverdag venter med nye impulser, sosiale relasjoner og læring.

Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte, og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Sitat rammeplanen.

Steinerpedagogikken har sitt utgangspunkt i Rudolf Steiners pedagogiske impuls og antroposofiens verdigrunnlag og menneskesyn. Ved å sette denne idehistoriske forankring i samspill med dagens forskning og vitenskapssyn, skapes grunnlaget for det som defineres som steinerpedagogikk i dag.

Da reform 97 innførte skolestart for 6- åringene, fikk steinerskolene dispensasjon til eget opplegg for sine førsteklassinger. I likhet med de øvrige klassetrinn, har 1. klasse sin egen lærerplan.

På Steinerskolen Gjøvik, er første klasse en del av skolen. Første klasse deler lokaler med SFO, har sin egen inngang, gang og toalett. Første klasse går vegg i vegg med skolekjøkkenet.

Hva sier lovverket om samarbeidet mellom barnehage og skole?

Fra 1. august 2018 er både barnehage og skole, etter lov, pliktige til å samarbeide om å gi barna en trygg og god overgang fra barnehage til skole. Både private og kommunale barnehager har plikt til å samarbeide med skolen(e).

Det skal være en myk overgang fra barnehage til skole.

Barnehagelovens § 2a:

“Barnehagen skal samarbeide med skolen om barnas overgang fra barnehage til skole og fritidsordning, og friskoleloven § 5-5. Samarbeidet skal bidra til at barna får en trygg og god overgang”

Friskoleloven § 5-5

“Skolen skal samarbeide med barnehagen om barna sin overgang fra barnehage til skole og fritidsordning. Samarbeidet skal bidra til at barna får en trygg og god overgang.

Skoleleder har hovedansvar for samarbeidet, og pedagogisk leder på barnetrinnet skal utarbeide en plan for overgangen fra barnehage til skole og fritidsordning.

Rutiner for overgang barnehage til skole og SFO

Steinerskolen Gjøvik-Toten har inntak for nye førsteklassinger hele året. Øvrige klassetrinn har inntak hver høst før 15. September.

Steinerskolen og barnehagen(e) har minst to samarbeidsmøter hvert år for å forberede 1. klassingene på skolehverdagen. 1. klasselærer presenteres, og skal være et kjent ansikt for elever og foreldre når de møter til første skoledag på høsten.

Aktivitet	Tidspunkt	Ansvarlig
Informasjon om rutiner for overgang fra barnehage til skole og SFO står i på skolens hjemmeside SFO skjema fylles ut og sendes sammen med søknad om skoleplass	Oppdateres og legges ut før 15/8- hvert skoleår Søknadsskjema for skoleplass og SFO hentes på skolens hjemmeside, eller fysisk på Steinerskolen	Pedagogisk leder
Barnehagene sender navneliste med telefonnummer til steinerskolen for kommende elever	01.10 Inntak for 1. klassinger gjelder hele skoleåret fra oppstart til sommeren før 2. klasse	Daglig leder
Skolen tar kontakt med barnehagen for overføringssamtale etter samtykke fra foreldre.	Etter mottatt søknad til steinerskolen.	Pedagogisk leder
Overføringsmøter med foreldre, barnehage, skole og PPT	Barnehagen tar kontakt med skolen	Barnehagestyrer og pedagogisk leder.
Søknad om utsatt skolestart drøftes med foreldrene og sendes skolekontoret	Innen 1. januar før skolestart	Foreldre
Informasjonsmøte til nye foreldre	Åpen dag med informasjon om 1. klasse i september/oktober og i mai. Piknik i mai/juni med foreldre og barn – informasjon og bli- kjent dag	Pedagogisk leder og kommende førsteklasse lærer
Årshjul for overgang barnehage - skole ligger ute på steinerskolens hjemmeside.	Skolen inviterer til ulike aktiviteter gjennom hele skoleåret - Se egen årsplan for overgang barnehage skole	Pedagogisk leder
Kontakt mellom foreldre og skole	Steinerskolen inviterer barn og foreldre til individuelle samtaler etter behov	Pedagogisk leder
Prøvedager for nye førsteklasinger.	Det inviteres til tre prøvedager onsdag, torsdag og fredag i uke 20 sammen med årets førsteklasse. Skoledagen for nye 1. klassinger vil være fra 09.00 - 11.00.	Førsteklasselærer og pedagogisk leder
For barn med store og sammensatte behov, kan det	Se egen rutine	Daglig leder

være aktuelt å starte samarbeid bhg/skole 1-3 år før skolestart. Dette diskuteres i ansvarsgruppa		
Ved behov for ytterligere informasjon fra barnehagene, kan skolen i samråd med foreldrene ta kontakt med den aktuelle barnehage for samtale	Etter skolestart	Kontaktlærer
Ta gjerne kontakt med oss for en samtale	Gjovik@steinerskolen.no	Daglig leder: Dina Pettersen Pedagogisk leder barnetrinn: May Austbø
Rutine for elever med sammensatte behov	Barnehagen har ansvar for å sette i gang et tett samarbeid med skolen i god tid før barnet starter i 1. klasse. Foreldrene skal delta i dette samarbeidet	Daglig leder og pedagogisk leder

Hva lærer barnet i 1. klasse på Steinerskolen?

På steinerskolen er leken den største læringsarenaen for 6.åringene. Med fast og forutsigbar dagsrytme, er dette første året på skolen en forberedelse til regne- skrive- og leseopplæringen i 2. klasse. Mye av læringsgrunnlaget legges ned her.

Steinerpedagogikken har som hovedoppgave de første sju år av barnets liv å utvikle en basiskompetanse som fundament for hvordan barnet blir i stand til å motta en intellektuell læring senere.

Kompetanseområdene overlapper hverandre, og skal utgjøre en sammenhengende helhet for barna. Hvert kompetanseoppråde dekker et vidt læringsfelt, og opptrer sjelden alene.

1. Språkkompetanse
2. Kropps- og bevegelseskompetanse
3. Fantasi- og kreativitetskompetanse
4. Etisk og moralsk kompetanse
5. Sosial kompetanse
6. Sans- og iakttakelseskompetanse
7. Motivasjon- og konsentrasjonskompetanse

Elevene øver matematikk og språklige nyanser gjennom regler, rim og sanger. De øver mengder, vekt og mål ved å bidra med matlaging både inne og ute. Sansene aktiveres ved at grønnsakssuppa koker på komfyren, eller at nyplukket syrin pynter årstidsbordet.

Elevene lærer å telle til 10 på norsk, engelsk og tysk. Elevene går turer med sekk på ryggen, og trafikkreglene er viktig læring underveis. Elevene øver kropps- og bevegelseskompetanse, og spikking med kniv som er elementært på turdager og utedager.

Elevene øver koordinasjon med hender og føtter på en rytmisk måte gjennom i eurytmien. Eurytmi er et eget fag på Steinerskolen som det undervises i på alle klassetrinn. I eurytmien blir eventyr, historier og dikt til stemningsfulle bevegelser.

I 1. klasse har håndarbeid stor plass. 1. klassingene skal blant annet sy små dverger, tove sitteunderlag, flette snorer og veve med mange farger.

Elevene hører norske folkeeventyr daglig. Etterarbeidet består i å skildre eventyret muntlig, kunstnerisk, og i rollelek. Elevene øver sosialkompetanse, øver på å stå i kø, vente på tur, og ta hensyn til sine medelever gjennom skolehverdagen. Siden basiskompetansen jobbes med i sin helhet, har matlaging og måltider også en sentral plass.

På Steinerskolen er forberedelsene til måltider læringsbasert. Elevene lærer at rundstykkedeigen lages med blant annet 5 dl vann, 12 dl mel og 1 ts salt, og de lærer at gulrotbitene til suppa bør kuttes i like store deler for at de skal bli gjennomkokt på likt. I tillegg teller de suppeskåler, skjeer og vannglass når de dekker bordet.

Steinerskolen Gjøvik-Toten har egen kjøkkenhage der det plantes, dyrkes og høstes. 1. Klasse bruker mye av sin hverdag i kjøkkenhagen gjennom året.

Liten?

Jeg?

Langt ifra.

Jeg er akkurat stor nok.

Fyller meg selv helt

På langs og på tvers

Fra øverst til nederst.

Er DU større enn deg selv kanskje?

Inger

Hagerup

Nærområdet som læringsarena i 1. klasse

Steinerskolen er heldig som ligger tett ved Mjøsa. Der er det flott tursti både sørover og nordover. I enden av stien er det en bål plass tilrettelagt for klasser på tur.

Rett ved skolen er det en liten skog, og den er tilrettelagt med bål plass, sitteplasser, en gammel robåt, og gapahuk. En klasse døyte stedet for Steinalderplassen i sin tid, og mang en klasse har sittet på små stubber og spikket, klatret høyt i trærne eller seilt på de syv hav med robåten.

Bilde: Lunsj på Steinalderplassen.

Samarbeid mellom barnehage og Steinerskolen Gjøvik-Toten

Steinerskolen Gjøvik ønsker å gi *alle* barn som søkes til i 1. klasse jevnlig besøk til skolen det siste året i barnehagen. På denne måten blir barna kjent med skole- og SFO ansatte. Det er også fint om barna er kjent med skolens lokaler. Det gir trygghet når barna starter på skolen.

Fredvika Steinerbarnehage og Steinerskolen Gjøvik-Toten ligger side om side. Barnehagestyrer og pedagogisk leder på skolens barnetrinn bestreber seg på et godt samarbeid for å trygge overgangen fra barnehage til skole. Dette praktiseres med samarbeidsmøter og jevnlig aktiviteter der barnehage og skole møtes. De eldste barna inviteres spesielt.

Det er viktig at nødvendig informasjon blir overført fra barnehage til skolen, og at foreldrene tidlig etablerer kontakt med skolen. Trygge voksne gir trygge barn.

Steinerskolen Gjøvik-Toten inviterer til følgende aktiviteter

Barn fra andre barnehager som skal begynne på Steinerskolen er også velkommen.

For påmelding til de ulike aktivitetene: ta kontakt med pedagogisk leder barnetrinn v/May Austbø.

September/oktober

- Åpen dag. Informasjon om 1. klasse, overgang fra barnetrinn til ungdomstrinn, og fra ungdomstrinn til videregående skole. Rådgiver, sosiallærer og spesialpedagogisk koordinator deltar. Skolens ansatte er til stede denne dagen for å vise fram klasserom, invitere til aktiviteter og svare på spørsmål.
- Førskolebarn i Fredvika steinerbarnehage inviteres til Mikaelspill på skolen. Spillet vises ute på sletta nedenfor skolen. Elever og lærere er medvirkende.

November/desember

- Førskolebarn fra Fredvika Steinerbarnehage inviteres til adventsspiral i skolens sal. I salen legges det en stor spiral av granbar. 1. - 10. trinn går klassevis ned i salen. Hver elev bærer med seg et eple med stearinlys, og går spiralen innover til midten der det står et stort kubbelys. Eleven tenner lyset, og setter det et valgfritt sted i spiralen. Det spilles stemningsmusikk på piano
- Førskolebarn fra Fredvika Steinerbarnehage inviteres til juleverksted på barnetrinnet med de yngste elevene.

Januar/februar

- Førskolebarn inviteres til akedag på skolen. Aktiviteten er sammen med de yngste elevene i tidsrommet 9.00 - 11.00. Da er de øvrige klassetrinnene inne, og hele skolegården kan benyttes.
- Interesserte inviteres til en kort orientering om 1. klasse. 1. klasselærer presenteres.

Mai

- Åpen dag med informasjon om 1. klasse
- Førskolebarn som skal begynne på Steinerskolen inviteres til tre skoledager. Barna er med på en helt vanlig skoledag fra 9.00 - 11.00 sammen med 1. klasse.

Juni

- Piknik på skolen for kommende 1. klassinger og foreldre. Klasselærer og pedagogisk leder barnetrinn deltar. Orientering om 1. klasse, og sosialt samvær. Barna leker mens de voksne snakker sammen.

Juli

- Klasselærer sender en hilsen til høstens 1. klassinger, og informasjon til foreldrene.
- Gjennom hele året inviteres førskolebarn i Fredvika steinerbarnehage til månedsfester. Invitasjonen gjelder også barn fra andre barnehager som søkes inn på Steinerskolen.

Hva er en månedsfest?

På Steinerskolen er årstider og høytider som hører til i vår kultur sentral. I tillegg tas tradisjoner inn fra hele verden. Hver måned samles alle elever på barne- og ungdomstrinn til månedsfest/årstidsfest. Etter en kort velkomst, viser de ulike klassetrinnene hverandre hva de holder på med i hovedfag og fagtimer. Noen synger sanger som de har lært siden sist, andre fremfører dikt eller et skuespill.

Foreldre/foresatte og førskolebarn inviteres til månedsfestene.

Veien videre i Steinerskolen

I 1. klasse legges det til rette for mye lek og læring. 6-åringen har behov for å være mye i bevegelse. Både kroppslig og følelsesmessig skjer det store forandringer i eleven. Steinerpedagogikkens læringsmål for denne aldergruppen er å forstå det enkelte barns individualitet. 1. klasse er et forberedende år til videre læring. Vi ønsker å bidra til at barnet dette første året utvikler seg til å bli et fritt, selvstendig, kreativt og tenkende menneske.

Barnet

Dypt begravet i oss alle ligger barnet

Der er vår vesens kjerne gjemt

Barnets undring, tillit og hengivenhet har vi glemt

Verden er ei lenger slik som barnets vesen vil

Det å bare være til

Bjørg Lobben Røed

Årshjul for 2021/22

Tid	Aktivitet	For hvem	Ansvarlig	Dato
August				
September	Høsttur	Invitasjon til førskolebarn	Førsteklasse-Lærer på Steinerskolen	
Oktober	Mikaelsfest Åpen dag Orientering om 1. klasse	Invitasjon til førskolebarn	Pedagogisk leder	8/10 21/10
November	Adventspirale	Invitasjon til førskolebarn	Pedagogisk leder	29/11
Desember	Juleverksted	Invitasjon til førskolebarn	2. klasselærer	10/12 Kl. 11.30 - 13.00

Januar	Akedag	Invitasjon til førskolebarn	3. klasse	Avtales i forkant
Februar				
Mars				
April				
Mai	Åpen dag m/info om 1. klasse. 17.mai tog på skolen Prøvedager på skolen.	Åpent for alle Invitasjon til førskolebarn som skal starte på steinerskolen	Pedagogisk leder og klasselærer Pedagogisk leder og klasselærer	Kommer
Juni	Piknik på skolen	Førskolebarn m/foreldre.	Pedagogisk leder og klasselærer	Kommer
Juli	Skolen sender velkomstbrev		Klasselærer for høstens 1. klasse	

Ta gjerne kontakt med Steinerskolen Gjøvik-Toten for en samtale. Vi møter deg gjerne i skolens lokaler, eller på telefon eller epost.

Mail: gjovik@steinerskolen.no

Telefon: 6902178

Telefon er betjent 09.00 - 15.00

